

פרשת קדושים הינה פרשה קצרה, הסופנת בחובה את יסודות הקדושה בעבודת השי"ת. בתחילת הפרשה נאמר:

אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים וְאֵלֵהִי מִסִּכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי ד' אֱלֹהֵיכֶם: וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַד' לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבְּחֶהוּ: בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֹאכַל וּמִמִּחֶרֶת וְהַנּוֹתֵר עַד יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם הָאֶכֶל יֹאכַל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאֶכְלִיו עֹוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְדִי חָלַל וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיָּה.

נושא ההתרחקות מעבודת האלילים מובן בהקשרו לקדושה, שכן הפניה אל האלילים גורמת ל'מסכה' – להסתר פנים וריחוק, שהינם ההיפוך מהקירבה של "אני ד' אלהיכם". כדברי בעל האור החיים הקדוש:

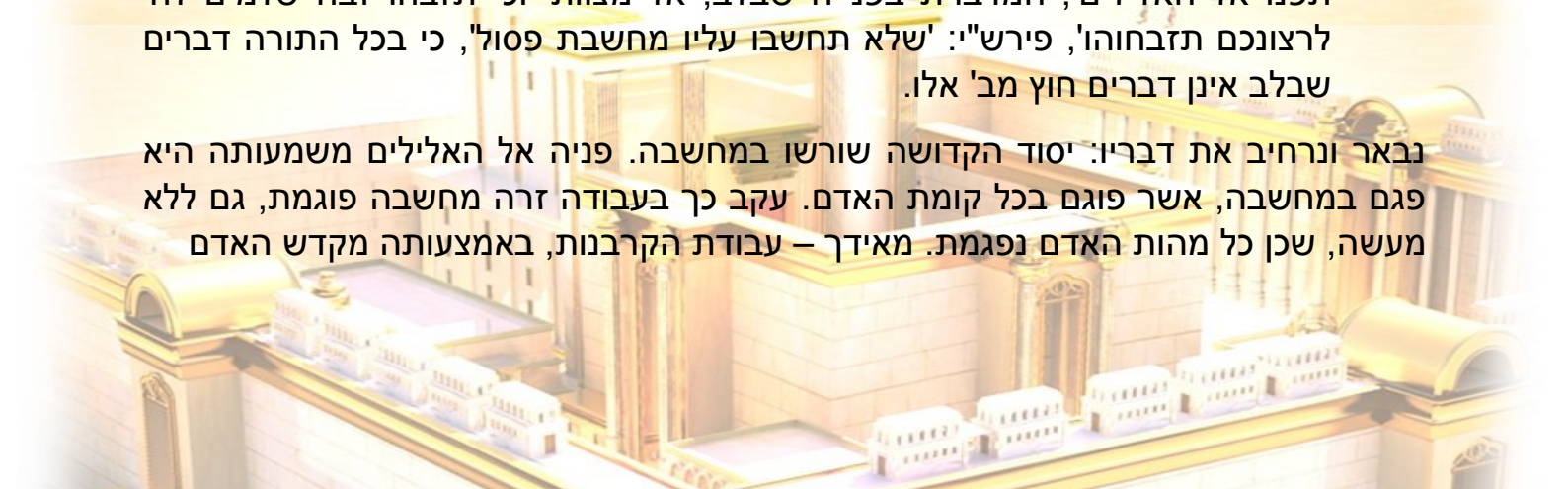
כי בעשות האדם מעשה הגון תשרה עליו שכינה, ובעוברו פי ה' האבר שבו חטא שורה עליו רוח הטומאה, והוא מסך המבדיל בינו ובין אלהיו, כדרך אומרו (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים וגו', והוא מאמרו כאן 'ואלהי מסכה', פירוש: אלהים שהם מסכים מבדילים אתכם ממקור החיים, לא תעשו אותם לכם, הא למדת שהפונה לעבודה זרה גורם מסך המבדיל בינו ובין קונו, ולזה גמר אומר 'אני ה' אלהיכם', לומר ממי הוא נבדל מצד המסך הלז.

אולם יש להבין את הקשר לנושא הבא, שהוא קרבן השלמים. מה הקשר לעבודת האלילים, ומדוע הוא מופיע דווקא בפרשת הקדושה ולא בפרשיות הרלבנטיות לנושא הקרבנות בספר ויקרא?

לבעל הכלי יקר הסבר מעניין:

וסמך לזה (לאיסור עבודת האלילים) 'וכי תזבחו זבח שלמים', לפי שאמר 'אל תפנו' וסתם פנייה היא בלב, כמ"ש 'ואם יפנה לבבך' (דברים ל יז) 'אשר לבבו פונה' (שם כט יז), כי בע"ז הקב"ה מצרף מחשבה למעשה שנאמר (יחזקאל יד ה) 'למען תפוש את בית ישראל בלבם'. וטעמו של דבר כי עיקר הע"ז תלויה בלב המאמין, ולא מצינו בכל התורה שהמחשבה פוסלת כמו המעשה כי אם בע"ז, ובקרבן. שאם חישב בשעת שחיטה לאוכלו חוץ לזמנו או חוץ למקומו פגול הוא לא ירצה, על כן סמך מצוות 'אל תפנו אל האלילים', המדברת בפנייה שבלב, אל מצוות 'וכי תזבחו זבח שלמים לה' לרצונכם תזבחוהו', פירש"י: 'שלא תחשבו עליו מחשבת פסול', כי בכל התורה דברים שבלב אינן דברים חוץ מב' אלו.

נבאר ונרחיב את דבריו: יסוד הקדושה שורשו במחשבה. פניה אל האלילים משמעותה היא פגם במחשבה, אשר פוגם בכל קומת האדם. עקב כך בעבודה זרה מחשבה פוגמת, גם ללא מעשה, שכן כל מהות האדם נפגמת. מאידך – עבודת הקרבנות, באמצעותה מקדש האדם

את העולם הגשמי, אף היא שורשה במחשבה. משום כך – פגם מחשבה פוסל את הקרבן. מכאן מובן מדוע דווקא בפרשתנו מופיע עניין הפיגול בקורבן, שמשמעותו היא שהאדם מחשב מחשבת פסול בקרבן בנושא הזמן (כגון: לזרוק את דם הקרבן בעוד יומיים, או לאוכלו בעוד מספר ימים).

מכך ניתן להבין מדוע בחרה התורה את קרבן השלמים כמייצג של נושא המחשבה בקרבנות, שכן קרבן השלמים הינו היחיד בו גם למביא הקרבן יש חלק. הדבר רומז למדרגת קידוש החומר, העלאת המציאות הגשמית לשורשה אשר בקודש. מכאן גם מתבאר מדוע התורה נתנה היתר מיוחד בקרבן השלמים לאוכלו לשני ימים, דבר שאינו קיים בקרבנות אחרים, שכן דבר זה רומז על התפשטות קדושת הקרבן אל עולם החולין. זו מעין בחינת תוספת שבת אשר מאירה אל החולין, וזו משמעות קדושת הקרבן אשר ממשיכה מכוחה הארה אל חיי החול.

בעל הבית יעקב מאיז'ביצא (פר' ויקרא אות מ') מבאר זאת במימד נוסף:

ושלמים נאכלים לשני ימים, כי שלמים רומז על אדם השלם, שלאדם כזה מטעימין אותו מפרי מעשיו בעולם הזה, וכגוונא דמצינו ביעקב אבינו ע"ה בהשבע עשרה שנה שהיה במצרים היה טועם מעין עולם הבא, וזה רומז מה שקרבן שלמים נאכלין לשני ימים – שטועם מפרי מעשיו בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא.

יהי רצון שנזכה להארת השלמים במהרה, ולהסרת כל המסכים המונעים והחוצצים.

